

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
Фастівецької гімназії
від 31 серпня 2023 року,
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора Фастівецької гімназії
від 31.08.2023 року № 51-09

Людмила КІБКАЛО

ПОЛОЖЕННЯ

про моніторинг якості освіти

та освітньої діяльності

у Фастівецькій гімназії

Фастівської міської ради

Київської області

I. Загальні положення

- 1.1. Цей Порядок визначає механізм підготовки та проведення моніторингу якості освіти та освітньої діяльності (далі – моніторинг) у Фастівській гімназії (далі – заклад освіти).
- 1.2. Моніторинг проводиться відповідно до:
 - законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»,
 - інших актів законодавства,
 - наказів МОН України,
 - Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, схваленої Указом Президента України від 25 червня 2013 року №344/2013;
 - Статуту закладу освіти та даного Положення.
- 1.3. Провідним напрямком удосконалення системи освіти є формування системи управління якістю освіти засобами моніторингу розвитку та контролю якості освіти із залученням усіх зацікавлених учасників освітнього процесу.
- 1.4. Дане Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності закладу освіти.
- 1.5. Внутрішкільний моніторинг передбачає збирання (первинні дані), аналіз та оцінку якості освіти, зберігання (створення і ведення бази даних), прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.
- 1.6. Моніторингові дослідження проводяться робочою й моніторинговою групами.
- 1.7. Положення узгоджується методичною радою закладу освіти та схвалюється на засіданні педагогічної ради.
- 1.8. Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.
- 1.9. Мета проведення моніторингу:
 - виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти,
 - встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності її заявленим цілям,
 - оцінювання причин відхилень від цілей.

1.10. У цьому положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов

освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

1.11. Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- систематичності та системності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

1.12. Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі.

1. *Освітнє середовище:*

- контингент тих, хто навчається;
- кадрове (педагогічне) забезпечення освітнього процесу.

2. *Здобувачі світи:*

- ступінь адаптації до навчання учнів 1-го, 5-го класів;
- рівень навченості (з усіх предметів);
- рівень вихованості учнів;
- рівень роботи з обдарованими дітьми;
- модель випускника, рівень її досягнення учнями школи (за ступенями навчання).

3. *Педагогічні працівники (і класні керівники):*

- рівень професійної компетентності;
- якість і результативність педагогічної роботи;
- рівень інноваційної діяльності;
- аналіз педагогічних труднощів(через анкетування);
- самоосвітня діяльність.

4. *Освітній процес:*

- відомості про виконання всеобучу;
- аналіз стартового, проміжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів.

5. *Соціально-психологічне супроводження освітнього процесу:*

- соціальний паспорт класу;
- психологічна діагностика;
- профілактична робота.

6. *Здоров'язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці.*

2. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу

2.1. Участь у підготовці та проведенні моніторингу беруть:

- суб'єкти, які проводять моніторинг (Служба шкільного моніторингу);
- суб'єкти, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу;
- суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання письмових робіт (завдань) моніторингу на етапі проведення дослідження (далі – учасники дослідження).

2.2. Суб'єктами моніторингу виступають:

- робоча і моніторингова групи,
- адміністрація закладу освіти,

- органи учнівського самоврядування,
 - батьківська громада.
- 2.3. Ініціаторами моніторингу є адміністрація закладу, органи самоуправління школи.
- 2.4. Суб'єктами, які здійснюють науково-методологічний супровід моніторингу, виступають:
- методична рада,
 - адміністрація закладу.
- 2.5. Учасниками дослідження є:
- здобувачі освіти закладу;
 - педагогічні працівники;
 - батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

3. Форми та методи моніторингу

- 3.1. Основними формами моніторингу є:
- самооцінювання власної діяльності педагогами, учнями, адміністрацією;
 - внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками спільнот, груп тощо;
 - зовнішнє оцінювання діяльності органами управління освітою.
- 3.2. Методи моніторингу:
- метод спостереження;
 - метод анкетування;
 - метод ранжування;
 - метод бесіди;
 - метод соціометричного вибору.
- 3.3. Напрями моніторингу:
- До основних напрямків моніторингу належать:
- дотримання законодавства у сфері освіти;
 - оснащеність освітнього процесу;
 - рівень навчальних досягнень;
 - організація превентивної освіти дітей та молоді;
 - професіоналізм педагогічних працівників;
 - організація управлінської діяльності;
 - ефективність виховних систем;
 - виконання соціального замовлення;
 - забезпечення доступності дошкільної і середньої загальної освіти.
- 3.4. Моніторинг якості системи освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.

4. Процедура підготовки та проведення моніторингу

Функціональні обов'язки учасників Служби шкільного моніторингу.

- 4.1. Керівництво закладу освіти:
- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;

- установлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
 - визначає шляхи подальшого розвитку закладу освіти.
- 4.2. Робоча група (координатор, інструктор, консультант):
- планує, розробляє Програму (формулює проблеми, що досліджуватимуться; визначає мету та завдання моніторингу; розраховує і формує вибірки, визначає критерії і показники оцінювання результатів дослідження тощо);
 - ініціює дослідження;
 - координує, проводить моніторингові дослідження.
- 4.3. Моніторингова група (статист, експерт, аналітик):
- збирає інформацію;
 - вивчає інформацію;
 - аналізує результати моніторингу;
 - узагальнює результати моніторингу;
 - веде облік результатів моніторингу;
 - оприлюднює на сайті;
 - розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.
- 4.4. Класний керівник:
- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
 - своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
 - своєчасно подає інформацію для моніторингу.
- 4.5. Учитель:
- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
 - визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
 - своєчасно подає інформацію для моніторингу.
- 4.6. *Форми проведення моніторингу:*
- безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
 - опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі, із залученням експертів тощо);
 - одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо).
- Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження.
- 4.7. Програма розробляється робочою групою. Програма оприлюднюється у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (за його наявності).
- 4.8. У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них).

До Програми додається графік проведення моніторингу.

Програма розробляється на основі науково обґрунтованої методології з урахуванням вікових особливостей учасників моніторингу.

- 4.9. Моніторинг проводиться в терміни, визначені у Програмі. При визначенні термінів проведення моніторингу суб'єкт моніторингу враховує можливі ризики, пов'язані з надмірним навантаженням на здобувачів освіти та педагогічних працівників внаслідок збігу кількох контрольних-вимірних заходів (зовнішнє незалежне оцінювання, державна підсумкова атестація тощо).
- 4.10. Моніторинг проводиться державною мовою, крім випадків, коли для досягнення цілей моніторингу доцільним є його проведення іноземною мовою, яка вивчається у закладі. Проведення моніторингу іншою мовою, крім державної, має бути обґрунтовано в Програмі.

5. Участь у моніторингу

- 5.1. Участь учасників освітнього процесу в внутрішньому моніторингу якості освіти є добровільною.
- 5.2. При проведенні моніторингу перелік учасників дослідження (із зазначенням категорій учасників освітнього процесу та їх чисельності) оприлюднюється не пізніше, ніж за десять днів до початку його проведення, у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (у разі потреби).
- 5.3. При проведенні моніторингу адміністрація закладу освіти створює належні умови для його проведення, зокрема з надають необхідні приміщення, матеріально-технічні ресурси, забезпечують розумне пристосування для осіб з особливими освітніми потребами (у разі потреби), вносять необхідні зміни до графіку освітнього процесу.
- 5.4. Організація роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на голову методичної ради школи.
- 5.5. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється методичною радою закладу освіти.
- 5.6. Загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію закладу освіти.
- 5.7. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.
- 5.8. Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з керівником спільноти, головою методичної ради, адміністрацією закладу освіти.
- 5.9. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).
- 5.10. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні протягом всієї своєї діяльності.
- 5.11. Керівник спільноти несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні своєї спільноти.
- 5.12. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою методичною радою та погодженою спільнотою.

- вчителів. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні закладу проводить методична рада.
- 5.13. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях спільнот вчителів-предметників, методичної та педагогічної рад школи.
- 5.14. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання учнів, з якими проводився моніторинг.
- 5.15. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками школи, за згодою Ради школи – з батьками та громадськістю.
- 5.16. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.
- 5.17. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:
I етап – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.
II етап – практичний: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.
III етап – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.
- 5.18. Учасники дослідження повинні:
- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
 - виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
 - виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
 - після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
 - дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб'єктом моніторингу.
- 5.19. Учасникам дослідження, які залучені до проведення моніторингу, забороняється:
- приносити до місця проведення моніторингу небезпечні предмети і речовини, що становлять загрозу для життя і здоров'я людини;
 - заважати іншим учасникам дослідження виконувати письмову роботу (завдання);
 - спілкуватися в будь-якій формі з іншими учасниками моніторингу протягом часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), якщо інше не передбачено Програмою;
 - псувати майно установи чи організації, в приміщенні яких проводиться моніторинг, чи майно осіб, які перебувають у цьому приміщенні;
 - виносити за межі місця проведення моніторингу матеріали моніторингу (якщо процедурою моніторингу, визначеною в Програмі, передбачено збереження конфіденційності матеріалів моніторингу);

- 5.20. У разі порушення учасником вимог проведення зовнішнього моніторингу, внаслідок чого може бути поставлено під сумнів надійність результатів моніторингу, учасник не допускається до проведення моніторингу або видаляється з місця проведення моніторингу.
Якщо порушення виявлено під час або після проведення моніторингу, робота учасника виключається з розгляду суб'єктом моніторингу.

6. Результати моніторингу

- 6.1. Підсумки моніторингу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).
- 6.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- 6.3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях предметних спільнот, нарадах при директору, засіданнях методичної ради школи, педрадах.
- 6.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи.

7. Контроль за проведенням моніторингу

- 7.1. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація закладу освіти.
- 7.2. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.
- 7.2.1. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.
- 7.2.2. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.
- 7.2.3. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.
- 7.3. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.
- 7.4. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.
8. Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням методичної ради закладу освіти